

Sprekend Humanisme

Uitwerking van het interview met:

Prof. dr. Piet Kuin (1908-2002)

Datum	: Juli en september 2001
Lokatie	: Bij prof. dr. Kuin thuis
Onderwerp(en)	: JVA en koloniale politiek, geweldloosheid, fascisme, Volkenbond, contacten met (inter)nationale jeugdbewegingen, verenigingsorganen, Kees en Betty Boeke, Hein Vrind.
Duur interview	: 37:31 (min/sec)

Naam / functie interviewer(s)	: Pieter Edelman (onderzoeker Humanistisch Historisch Centrum)
Kader/context	: Dit interview is gehouden door het Humanistisch Historisch Centrum /Humanistisch Historisch Centrum in het kader/de context van onderzoek naar de geschiedenis van de JVA
Datum uitwerking	: juni 2014
Uitgewerkt door	: Hanneke Hoogakker

Niveau van uitwerking	: Indicatief (globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)
Drager	: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband WAV bestand WAV- 071 B Piet Kuin

Respondent : Prof. dr. Piet Kuin (07-04-1908 – 14-08-2002) was sociaaldemocratisch econoom. Hij was werkzaam bij de Arbeiderspers, deelgenoot in het accountantskantoor van de latere minister Van de Kieft, en in 1935 staf lid van de directeur-generaal van het ministerie van Handel en Nijverheid. In de periode 1945-1947 was hij (waarnemend) secretaris-generaal van het ministerie van Economische zaken. Tevens was hij hoogleraar in Rotterdam, bestuurder en adviseur van Unilever en Shell.

Hij was lid van de JVA (in 1933 korte tijd redactielid van *Vredesstrijd*) en lid van de SDAP.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00.00	(het bandje begint ergens middenin)	De JVA was tegen luchtbescherming en gebruik van gasmaskers. Dit was illusiepolitiek en geestelijke massage van het volk.
01.04	JVA (Jeugd Vredes Actie) en koloniale politiek	De JVA was voor de bevrijding van Indonesië. Respondent refereert aan een artikel van zijn hand in <i>Vredesstrijd</i> .
02.55	JVA en het gebruik van geweld door het Indonesisch verzet.	In de tijd van de JVA had het Indonesisch verzet (de latere politieke leiding) nog geen wapens. JVA dacht dat de Indonesiërs met lijdelijk verzet konden winnen. Zij hebben uiteindelijk gewonnen door de dwang van de wereldopinie.
04.43	Relatie Nederland en Indonesië.	JVA was voor afschaffing van het koloniale stelsel. De vriendschapsbanden met Nederland konden daarna blijven bestaan. De JVA had hierover geen concrete denkbeelden. De JVA was met koloniale politiek verder dan de PvdA (SDAP).
07.21	Beginseltrouw aan geweldloosheid.	Respondent was voor volstrekte geweldloosheid. Hij kan zich geen JVA-ers herinneren die tegen deze radicale houding waren. Het is mogelijk dat hierover wel meningsverschillen waren. Buitenstaanders konden sympathiek tegenover de JVA staan. JVA deelde de uiterst links-socialistische opvattingen van Hein van Wijk (OSP-er) niet. De JVA hield vast aan nationale ontwapening; de PvdA (SDAP) niet (vanaf 1937).

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
10.20	Bestrijden van het fascisme	JVA wilde strijden met geestelijke wapens en non-coöperatie. Toen bleek dat het fascisme niet op deze manier bestreden kon worden, ging de JVA twijfelen of zij het beginsel van de geweldloosheid kon handhaven. Het nationaalsocialisme is voor de JVA een heel ingrijpende ervaring geweest.
13.38	De Volkenbond	JVA stond hier neutraal tegenover en verwachtte er al snel niets van. Ze vond het een nogal theoretisch gezelschap, te zwak.
15.07	Internationalisme	JVA streefde naar internationale verbanden met andere jeugdbewegingen.
16.37	Contacten tussen JVA en andere jeugdbewegingen	Er waren wel contacten met andere jeugdbewegingen, maar met respect voor ieders eigenheid. De JVA streefde niet naar fusies. Er was geen contact met het AJC, wel met NBAS en SVA. De band met de SVA was nauw: <i>Vredesstrijd</i> werd hun gemeenschappelijk blad. SVA-leden werden later voorzitter van de JVA. De JVF, afgesplitst van de (radicale) JVA, was wat behoudender. Mobilisatie voor de Vrede (ging uit van <i>de Jonge Gids</i> , coördineerde de pacifistische jeugdbewegingen). Comité voor Waakzaamheid (tegen fascisme).
21.57	Verenigingsorganen van pacifistische jongerenbewegingen	<i>De Nieuwe Koers</i> , <i>De Nieuwe Weg</i> (was heel klein), <i>De Fakkel</i> (orgaan van OSP, heeft kort bestaan), <i>De Socialistische Gids</i> (populair-wetenschappelijk maandblad van de sociaal-democratie; nu <i>Socialisme en Democratie</i>), <i>Nieuwe Weerbaarheid</i> (heeft kort bestaan), <i>De Jonge Gids</i> , <i>De Stormklok</i> (maandblad van AJC afd. Utrecht), <i>The International Fellowship of Reconciliation</i> (Quaker-beweging, leden hiervan hadden wel eens contact met de JVA).

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
24.48	Kees en Betty Boeke	Kees en Betty Boeke, oprichters van de Werkplaats Kindergemeenschap in Bilthoven, waren vreedzaam anarchistisch. De echtgenote van respondent was lid van een schoolcommissie van de Boeke's.
26.33	Internationale contacten	De Wereldvrede Raad was geen levendige zaak. Internationale contacten waren altijd op persoonlijke titel, zij werden niet door de JVA georganiseerd.
27.30	Abrupte overgang	
27.40	Buitenlandse jeugdbewegingen	In Duitsland en Frankrijk hadden de jongeren-organisaties meestal een socialistische of katholieke achtergrond; zij hadden niet echt een organisatorisch pacifistische grondslag. De jeugdverenigingen in Duitsland kwamen voort uit de natuur-/wandelvrienden, waren anti-burgerlijk, maar hadden geen politieke lading.
30.49	Politieke opvattingen	Respondent is na WO II geen lid meer geweest van een pacifistische beweging. Hij is (SDAP)PvdA-lid geweest totdat Nieuw Links opkwam. Veel JVA-ers zijn 'bijgedraaid' door de nazi-bezetting, want deze was niet met vreedzame middelen te overwinnen.
32.08	Terugblik	De vredesbeweging was een begrijpelijk reactie, vooral van jonge mensen, op WO I. Respondent was ten slotte dankbaar voor het geweld waarmee de geallieerden in WO II Nederland bevrijd hebben. Daarna was geweldloosheid niet meer vanzelfsprekend.
	Abrupte overgang	

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
34.27	Hein Vriend	Hein Vriend, advocaat, was o.a. hoofdbestuurslid van de JVA. Hij is in 1942 gefusilleerd i.v.m. zijn verzetswerk.
	Abrupte overgang	
36.44	JVA en verzet in WO II	Tijdens WO II konden de JVA-leden niet bijeen komen. Ook het verenigingsblad werd toen niet uitgegeven. Een deel van de JVA schijnt toch in het verzet te zijn geweest (zie het eerste nummer van het blad van het Humanistisch Verbond'.
37.31	Het interview wordt plotseling afgebroken	